

Cena 1 L ali 15 Pf.

Ko prečitaš, daj naprej!

Franci Nožič

SLOVENSKI POROČEVALEC

INFORMACIJSKI VESTNIK OSVobodILNE FRONTI SLOVENSKEGA NARODA
ORGAN NARODNO-OSVobodILNIH ODBOROV

Izdaja na osvobojenem ozemlju.

Št. 23.

Dne 1. junija 1942

RAZGLAS!

ODLOK O POSTAVITVI NARODNE OBLASTI NA OSVobodJENEM SLOVENSKEM OZEMLJU Z DNE 17. MAJA 1942.

- Čl. 1. Na slovenskem ozemlju, ki ga zasedajo Slovenske narodno-osvobodilne partizanske čete, prevzame oblast Osvobodilna fronta slovenskega naroda /OF/.
- Čl. 2. Civilno oblast PF vrše za prvi čas terenski odbori OF na svojem dosedanjem področju, ostanejo pa podrejeni dosedanjim nadrejenim organom OF.
- Čl. 3. Terenski odbori OF kot oblastveni odbori OF vrše oblast OF s tem, da samostojno ukrepajo v vseh primerih, ki zahtevajo neposredno ureditev po smernicah in demokratičnih načelih OF in po navodilih Izvršnega odbora OF.
- Čl. 4. Terenski odbori OF kot oblastveni odbori OF izvedejo, takej ko so dani pogoji, volitve za redne oblastvene odbore, ki jih po krajevni potrebi sestavlja 5 - 15 članov brez razlike spola.
- Redni oblastveni odbori se imenujejo "Narodno-osvobodilni odbori."
- Čl. 5. Volitev Narodno-osvobodilnih odborov se izvrši na javnem zborovanju. Aktivno in pasivno pravico imajo vse osebe brez razlike spola, ki so dovršile 18. leto in bivajo na področju tega terenskega odbora OF.

Izvršni odbor
Osvobodilne fronte
slovenskega naroda.

SLOVENCI OSVobodJENEGA OZEMLJA!

Vrše se prve svobodne volitve na slovenskem ozemlju. Slovensko ljudstvo bo lahko izbralo take zastopnike, ki jim zaupa in ki bodo res zastopala njegove koristi.

Osvobodilna fronta, ki že leto dni z uspehom vodi borbo za osvoboditev, združitev in samoodločbo slovenskega naroda ter za resnično demokratično oblast slovenskega ljudstva, poziva vse prave Slovence, da pri prvih svobodnih volitvah izkažete svoje zupanje preizkušenim borcem za svobodo - aktivistom Osvobodilne fronte.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Izvršni odbor
Osvobodilne fronte
slovenskega naroda.

Uredba

o izkoriščanju razlaščenih veleposestniških gozdov.

V zvezi z odlokom IOOF o razlastitvi veleposestev, ki so 1. st. pripadniki okupatorskih narodnosti in domačih izseljencev ter z naredbi Štaba III. rupe slovenskih partizanskih čet o preobradi sekaneja lesa, se izkoriščanje veleposestniških gozdov ureja do nadaljnjega tako-le:

1. Dovoljeno je zbirati v razlaščenih gozdovih steljo, gozdne sadože, podlesje, uporabne rastline, robo, borovnice itd.
2. Dovoljeno je v teh gozdovih pripravljati drva za domačo uporabo tudi v

kolikšini, zadostni za prihodnjo zimo.

Dovoljeno je v teh razdvojenih sekati stavbni les za nujne potrebe kmeč-
preživljanja.

Tako izkoriščanje razlaščenih gozdv izdajajo dovoljenja Razlastitveni
odbori in, kjer teh ni, Narodno-osvobodilni odbori v sporazumu s partizan-
skimi poveljstvi.

Dne 1. junija 1942.

Izvršni odbor OF

Za glavno poveljstvo
slov. part. čet.

Članstvo: Peter Kralj, l.r.
Andrej Tribar, l.r.
Jože Jeraj, l.r.

Naměstnik komandanta:
Andrej Tratnik-Primož, l.r.

O D L O K

O POSLOVANJU ŠOLSKEGA NA SLOVENSKEM OSVOBOJENEM OZEMLJU

- 1.1. Šolski pouk se redno nadaljuje in zaključi 27.VI.1942.
- 1.2. Prepoveduje se izvajanje vseh protinrodnih ukrepov bivših okupator-
skih oblasti glede šolstva v katerenkoli pogledu.
- 1.3. Šolsko vodstvo tvori celoten učiteljski zbor, ki si iz svoje srede
izvoli po vočinskem načelu šolskega vodjo, ki mora biti narodno neoporočen
in vzoren ljudski vzgojitelj.
- 1.4. Šolsko vodstvo sklepa o ukrepih, ki so potrebni za poslovanje tako
v upravnem pogledu, kakor v pogledu pouka in vzgoje, skladno z duhom n rod-
no-osvobodilne borbe slovenskega naroda, ki uresničuje njegove najvišje
narodne cilje: osvoboditev, združitve, popolno samoodlošbo slovenskega n ro-
da in popolno ljudsko demokracijo.
- 1.5. Šolska vodstva morajo takoj ukreniti vse, da se v vsakem pogledu od-
strani in uniči vsaka vnanja in dušna sled za okupatorski nasiljen in
njegovim vplivom/odstraniti okupatorske naslove, slike, zastave, izločiti iz
učnega gradiva protinrodno snov, uničiti učenje okupatorskih jezikov in
njihovih pesni itd./.

Šolska vodstva morajo takoj s posebnimi nagovori in pojasnjenjem o
potrebi in zmagovitih uspehih narodno-osvobodilne borbe, z učenjem in pre-
povedanjem slovenskih revolucionarnih pesni in z lastnimi inicijativnimi
vzgojnimi načini in sredstvi razviti v vsej mladini kar najbolj živo n rod-
no zavest, ljubezen do naroda in njegovih političnih kulturnih, posebno pa
do narodno-osvobodilnih partizanskih borcev.

Vsako vodstvo naj določi poseben prazničen dan za svojo šolo s po-
sebnim šolskim osvobodilnim sporedom.

1.6. Vodstvo Osvobodilne fronte bo storilo vse potrebno za gnotno stanje
vseh tistih ljudsko-šolskih vzgojiteljev, ki bodo z verno in pravo odgo-
vornostjo ljudskih vzgojiteljev vodili slovensko mladino po poti k n rod-
ni svobodi.

V pomanjkanju najpotrebnejših življenskih sredstev naj se šolska
vodstva za posameznike obrnejo na narodno-osvobodilni odbor v kraju šol-
skega vodstva za od pomoč.

Dne 17.V.1942.

Izvršni odbor OF

O D L O K

o prepovedi razširjanja protinrodnega tiska.

- 1.1. Prepoveduje se razširjati na osvobojenem ozemlju ves okupatorski in
domači tisk ki nasprotuje narodno-osvobodilni borbi pod vodstve Osvob-
odilne fronte slovenskega naroda, npr. njeno delo in njene organe.
- 1.2. Razširjanje takega tiska spada pod določbo Odloka o zaščiti sloven-
skega naroda in njegovega osvobodilnega gibanja pod vodstvom Osvobo-
dilne fronte slovenskega naroda.

IZVRŠNI ODBOR OF

- 3 -
O D L O K

1. Župnijski uradi kot javno-pravni uradi so od sedaj dalje odgovorni za svoje delo novi narodni oblasti ter dolžni, da vse svoje poslovanje sprovajajo v sklad z novo slovensko narodno oblastjo. V tem smislu morajo župnijski uradi prekiniti vsak stik z okupatorskimi oblastmi ter prenehati s slehernim izpolnjevanjem njihovih ukazov.

2. Župnijskim uradom naročamo, da v nedeljo, dne 31. maja t.l. prebero s prižnic priloženi Razglas o apostavitvi slovenske narodne oblasti.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Izvršni odbor OF.

Glavno poveljstvo
slovenskih partizanskih čet.

Na položaju, 22. maja 1942.
Štev. 24/I.

Vsem grupam odredov slovenskih partizanskih čet

Na položaju;

Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet daje sledeče

D N E V N O P O V E L J E

Izmučen in obsojen na smrt je bil 21. maja v zgodnjih urah v Ljubljani ustreljen naš tovariš Tone Tomšič;

Tone Tomšič je že kot dijak postal član Komunistične Partije v letu 1928. Kot borce za pravice delovnega ljudstva so ga preganjale vse protiljudske vlade Jugoslavije in je od del 3 in pol leta robije v Sremski Mitrovici. Po povratku iz Mitrovici je bil izvoljen v Centralni Komitet KP Slovenije, pozneje pa v Politbiroju KP Slovenije, kar je bil vse do svoje smrti. Na V. konferenci Kompartije Jugoslavije 1940 je bil izvoljen za kandidata CK KP Jugoslavije. Tone Tomšič je bil vzor bojevnega tovariša, discipline, hrabrosti in nezlomljive brezmejne udanosti osvoboditvi slovenskega naroda, za katero je žrtvoval svoje dragoceno življenje. Tone Tomšič je bil po aretaciji ddd okupatorskih rabljev 11 krat strašno mučen do nezavesti. Niti za trenutek ni klonil. Iz njegovih ust okupatorski rablji niso mogli izsiliti odgovora niti na eno svojih vprašanj. Svojo smrtno obsodbo je poslušal ponosno s povzdignjeno glavo, kakor je tudi s povzdignjeno glavo in preziranjem smrti gledal v morilne cevi svojih morilcev. Tone Tomšič je svetel primer, kako umira junaški borec, ki se nikoli ne boji dati svojega življenja za osvoboditev slovenskega naroda in delovnega ljudstva. Kako se je Tone Tomšič boril za svobodo slovenskega naroda in in kako je ob zadnji uri poltela zadnja misel k partizanom, je živ dokaz poslednje njegovo pismo, kiga je dan pred svojo smrtjo pisal v svojem in imenu vseh svojih jetniških tovarišev:

" Našim hrabrim partizanom !"

Tudi do nas, ki sedimo za rešetkami okupatorskih ječ, je prispel glas ovaših veličastnih zmagah. Nezlomljiv vera naših tovarišev in tovarišic v veliko stvar osvoboditve slovenskega naroda, se je zaradi teh vesti še bolj okrepila - in naši fantje, katerih življenja hočejo imeti okupatorji, zro z nasmeškom in prezirom smrti v či - v zavesti, da bodo tudi te njihove žrtve položile temelj svobodni odočnosti slovenskega naroda in delovnega ljudstva. Tovariši partizani! bomo vam govorili izpodbujajočih besed! Vemo, hrabrosti vam ne manjka! Le to: Tovariši partizani, naš duh vas spremlja vsepovsod, v vseh vaših bojih smo z vami, z vami trpimo, z vami bijemo boj s sovražnikom in še nai grobovi vas bodo podpirali v velikem boju, ki ga bijete in ki se ne more končati drugače, kakor s popolno zmago. Prejmite, tovariši partizani, plateče pozdravo nas vseh jotnikov za rešetkami okupatorskih ječ !.....

To pismo je Tone Tomšič napisal 20. maja. Dan kasneje, vzgodnjih urah 21. maja so zazveneli med peščenimi stenami gramozno jame za Sv. Križem njegovi poslednji bojni klici, posvečeni svobodi slovenskega naroda in delovnega ljudstva ter zamrli pod sovražnimi streli fašističnih rabljev. Padel je, kakor pred njim brezštevilni slovenski junaki v boju z okupatorjem, eden največjih in najjudanejših sinov slovenskega naroda, kajti Tonetu Tomšiču in junakom, kakor je bil Tone Tomšič, se bo slovenski narod moral zahvaliti za svojo svobodo in svojo srenejšo bodočnost.

Partizani! Komandirji! Komandanti! Komisarji!

Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet Vas poziva, da s še večjo odločnostjo bijete okupatorske pse. Maščujte smrt Toneta Tomšiča, maščujte smrt tolikih naših tovarišev, maščujte prelite solze, požgane vase, svoje onečaščene žene in sestre, uničujte zverinske tolpe Mussolinija, Robottija in Graziolija. Iztrebite okupatorje s slovenskih tal.

Glavni štab slovenskih partizanskih čet odreja, da Vaša borba in kampanja proti fašističnim banditom nosi v prihodnjih tednih ime Toneta Tomšiča.

Naj bo Tone Tomšič posebljen v vsakem partizanu in naj z rokami tisočih partizanov maščuje sebe in svoje mrtve tovariše ter vso prelito slovensko kri!

S L A V A T O N E T U T O M Š I Č U !

Maščujmo Toneta Tomšiča!

Maščujmo svoje mrtve tovariše!

Maščujmo prelito slovensko kri!

Smrt fašizmu svobodo narodu!

Komandant: Glavno poveljstvo Nomestnik politkom.:
Peter Strugar l.r. slovenskih partizanskih čet. Lojze Knez l.r.

Dnevno povelje Štaba 3. grupe slovenskih partizanskih odredov
z dne 1. junija 1942.

Partizani, zaščitniki, komandirji, politkomisarji in komandanti 3. grupe! Danes je minilo mese: dni, odkar ste se pognali v svojo pomladansko ofenzivo. Uspehi bojev v tem prvem mesecu ofenzive so za naše sile veliki. Pregnali ste fašistične rojarske in morilce iz večjega dela Notranjske in lepega dela Dolnjske ter s tem postavili temeljni kamen za osvoboditev Slovenije. Po vaši zarugi in pod vodstvom vaših pušk uživajo svobodo danes že tisoči in tisoči Slovencev.

Te uspehe ste dosegli, ker se bili po partizansko hrabri, borbeni, požrtvovalni in ker ste zaupali vojemu vodstvu.

Toda čakajo na vas še težki boji. Odpor sovražnika se verjetno še nekaj časa stopnjeval. Treba bo na ti vse sile, še nadalje izboljševati naše vojaško znanje, našo partizansko discipliniranost in našo napadalnost.

Slovenski narod nam zaupa, vs svet gleda na nas. Našemu narodu bomo pokazali, da smo njegovega zaupanja vredni, svetu pa bomo dali vedno lepše dokaze junaštva in sposobnosti sovonske partizanske vojske.

Smrt fašizmu svobodo narodu!

Komandant: Politični komisar:
Miran Bradač Andrej Tratnik, Primož

za slovenskih bojišč:
PARTIZANSKA ETIA PRI LITIJI.

V bližini Litiije pri Jančahna ozemlju zasedenem od Nemcev, je operiral večji slovenski partizanski odred. Da bi izpolnil postavljeno mu nalogo, se ej moral premikati v rjnjenih vrstah po gozdnem hribovitem i in redko naseljenem ozemlju, ki je za partizanske akcije zelo pripravno

saj more sovražnik le težko izslediti male partizanske oddelke, ki preže na njega iz vsakega rova, gozda, z vsakega hriba, ovinka, doline, skale in sploh iz vseh kotov po ozemlju. Sovražniku, ki pada v tako zasedeno okrožje, preti neizogibno uničenje slovenskih mož in mladeničev, ki tako odločno branijo svojo domačo slovensko zemljo, doslej še ni prizadela občutnejša škoda.

Ko se je naš odred pri takem večjem premikanju dva kilometra južno od Janč, v bližini vasi Volavljje pomikal na maršu v koloni v severno smer, so ga po noči opazili iz neke hiše, ki stoji ob poti na takšnem mestu, da je odred moral ob njej korakati.

Tako so Nemci 1. maja dobili obvestilo, da se v smeri od Stancerja proti Jančam pomika 500 močno oboroženih s puškami, strojnimi bombami, minami in drugim orožjem, celo s konji in vozovi. Takoj nato je neka nemška komanda v Domžalah izdala že prej pripravljeno povelje za alarm /Einsatzbefehl/ vsem svojim vojaškim, žandarmerijskim in policijskim oddelkom iz vseh okrožij Domžale, Moravče in Litija. Tega dne so tudi Ljubljanci laško videli kolono 12 avtomobilov, poleg vojaštva, ki se je ustavila pred hotelom Miklič in potem odpeljala čez D.M. Polje - Sostro, dalje v smeri Volavljje - Janče.

Ističasno se je vršila v najhitrejšem tempu koncentracija nemškega vojaštva iz okrožij na levi obali Save čez vse mostove na desno obalo. Tudi nemške obmejne posadke in finančne straže so bile postavljene v stanje stroge pripravljenosti na svoje, že vnaprej določene postojanke na sami meji, kakor tudi na postojanke bližje Savi. Obramba savskih mostov pa je porasla na okoli 250 mož za vsak most.

Nemški načrt je bil sledeči:

S pomočjo posadk na Savi in ostalih postojank na zahodni strani ozemlja pri Iesnici kakor tudi vzhodno na črti Litija - Smartno - Črni potok so hoteli napraviti v obliki žlebov, katero bi od južne strani z oddelki zbranimi približno na črti, ki jo vodi cesta Sostro - Prežganje - Smartno, pognali partizane v smeri proti Savi, jih potem s koncentričnim premokanjem od vseh strani obkločili in nato z napadom uničili.

Do prvih bojov je prišlo dne 19. maja ob 11³⁰ na postojankah pri Jančah kjer so prednji deli partizanskega očreda, takoj ko so opazili sovražnika, zavzeli postojanke, so prikrili in počakali dohoda Nemcev tako, da so jih z bližine 200-300m popolnoma presenečene pričeli pobijati z močnim ognjem iz strojne in puške, pri čemer so imeli velik uspeh. Takoj v začetku bitke so Nemci padali in kupo po 20-30 ljudi. Sovražnik je svoje vrste množil z vedno novimi delki in pod močnim preganjanjem kričanjem in pretirani svojih poveljnikov in gestapovcev napadel v vedno večjem številu in z močnejšim ognjem od oddaljenejših mest.

Tudi partizani so svoje postojane pomnožili iz glavnine in rezerv. Moč ognja je rasla neprenehoma na obe strani tako, da je do 14 ure narasla do viška in so Nemci poskušali zvesti celo boj na nož. To pa jim ni uspelo, ker so bili prvi deli našej vojske v začetku pokošeni iz naših strojne. Izgube so pri Nemcih rale rati dobrega in preciznega ognja, v katerem je vsak partizan točno usmeljal svoje orožje česar pa pri fašistih ni bilo. Celotni njihovi metleci in, ki so Nemcem priskočili na pomoč okoli 5 ure popoldne, niso napravili šode, niti najmanj pa niso zanjšali odločnosti naših borcev.

Ko so Nemci dobili nove sile so poskušali pregnati naše partizane s postojank z udarom na boko. Delež zaradi strmih pobočij deloma pa zaradi protiukropov in zavzemanja postojank, ti manevri Nemcem niti na eni strani niso uspeli in to, niti pred večerom, ko so Nemci osredotočili vso svojo moč in s pomočjo silne močnega ognja poskušali izvesti odločilni udarec.

Bitka je trajala do poznega večera z nezmanjšano silo toda brez kakršnega koli nemškega uspeha v napredovanju.

Glavno pa je, da so imeli Nemci razmerno velike izgube. Čez 200

mrtevih, so pustili na bojišču, izgubili so tri kamijone en avtomobil en motocikl. Med ubitimi sta dva oficirja. Zaplenjeni sta dve ročni strojnici, dve avtomatski puški, večje število pištol pisarniški in drugi materijal ter orožje. Pri ubitih oficirjih so najdeni važni vojaški dokumenti.

Naše izgube pa znašajo: 6 mrtvih, en težje ranjen ter 12 pogrešenih, od katerih se jih je 6 že vrnilo.

Po končani bitki so partizani po noči zopet zavzeli svoj partizanski razpored in se porazdelili po celotnem ozemlju v tako malih skupinah, da so postali nevidni za Nemce.

Zločini, ki jih vršijo fašisti in hitlerjanci po naši slovenski zemlji imajo za posledico, da so naši partizani iz dneva v dan bolj odločni hrabri, trdni in neizprosni v zalezovanju vsiljivih tujcev.

Obsodbo izdajalcev.

Po dokumentih ubitih Nemcev v bitki pri Litiji dne 19. maja je točno ugotovljeno izdajstvo rodbine, ki je stalno vršila špijonsko službo za Nemce v svoji okolici. Naslednjo noč po bitki pri Litiji je bila izvršena eksekucija nad izdajalci, ki so poročali Nemcom o kretanju partizanov. Pri tej priliki sta pri dveh hčerah te rodbine najdena dva gestapovca in sicer skupaj z njima v posteljah. Gestapovca sta bila Kočeverja. S celo rodbino sta bila tudi ta dva pobita.

V hiši pa je bilo najdeno tudi volike skrivališče živeža in in med drugim 80 kg masti ki so jo partizani zaplenili.

Slovenski partizani so se od jeroni do pomladi naučili spretno partizanske borbene taktike. Silna partizanska taktična prenoč je na pomlad hitro prinesla sadove. Okupator je namreč poskusil, da bi z masovnimi napadi uničil našo takrat še najmočnejšo in vse pripravljeno četico. Vsak tak poizkus se je sovražniku ponosno odrazil. Za svoje baze se je vedno vrnil s polnimi avtomobili mrtvih in ranjenih. Kakor bajka se sliši, vendar je res - domačini so se na lastne oči prepričali -, da so n. pr. Italijani z nekaj tisoč vojaki napadli partizansko četico na Mokrocu z najmodernejšim in najtežjim orožjem in da so se vrtili s stosedmimi mrtvimi, dočim so partizani ineli le onoga ranjenega junaka Sačo, puškonitraljezca, ki se je sam prebil skozi italijanske linije in ljubljansko blokado ter se skozi njo zopet vrnil v partizane, da pridene nasprotniku nove udarce. Prav tako so bili za partizane nad vse uspešni "hrabri" italijanski napadi na Stružnico, kjer sta le Janko in Potonkin/2. bat. NO/ubila čez 40 italijanov, Veliko gore, Glažuto itd. Le pri Majerju je 10 partizanov 3. bat. NO pod vodstvom tov. Martina Černeta pobilo 143 Italijanov, uničilo več kamijonov zaplenilo večje količine orožja in drugega materijala. Take udarce so italijanski reparji in požigale doživljali dan za dnem, partizani pa so iz vsakega boja izšli kot neporačljivi junaki.

Partizanski pritisk je bil vsakim dnem hujši. Ko so hrvaški in slovenski partizani v borbenem sodelovanju vse močnejše pritiskali na dolino Kolpe, so se italijanske posade pod zaščito generala Noči starteško umaknile v Kočovje. Partizani 2. bat. NO so takoj zasedli vse izpraznjeno pokrajino, likvidirali Ustaško posko na Brodu in neprestano napadali italijanske posadke na robovih svojga osvobojenega ozemlja. Italijani so sicer poizkušali izpade iz Kočovja pri Črnem potoku, so pri tem poskusu izgubili 66 mrtvih in 12 ranjenih na sluzgi tov. Nedoljka in Lojka ter njunih vodov, partizani pa so izgubili samo municijo/ ter iz Bostlive loko proti Brodu, kjer so partizani z velikimi izgubami za Italijane zavrnili 35 kamijonov, 3 tanke, 40 motociklov, čete kolesarje in 2 četi počev. Takoj za uspehi 2. bat. NO so si z liskovitimi naglicami sledili prav taki junaški uspehi. Prvi bat. NO, bataljon slavnega in nepozabnega junaka Ljubbe Šercerja, ki je sedaj po svojih partizanih že tisočkrat naščevan, je v neposredni bližini Ljubljane z orgičnimi izpadi potisnil okupatorsko

čete iz velikoga ozemlja in na njem vzpostavil oblast OF. Tudi 3. bataljon NO, bataljon Miloša Zidanška, je osvobodil kos slovenske zemlje. Notranjskomu primeru je takoj sledil dolonjski. Prvi bat. DO je osvobodil Suho Krajino. Če bomo hoteli opisati vsa slavna dejanja naših bataljonov, bomo morali že iz tega samega obdobja napisati cele knjige.

Medtem so se prejšnje majhne partizanske čete tako pomnožile, da so se po številu moštva razvile v normalne vojaške čete. Partizanska sktivnost ni pnehala, temveč se z vsakim dnem stopnjuje. Partizani so povsod zrušili telef. linije, prekopali in zatrpali ceste. Čeprav skušajo podnevi Italijani pod partizanskim ognjem popraviti žel. progo, jim jih ponoči partizani dvakrat toliko porušijo.

Da damo samo en primer iz barb naših bataljonov, si ogledajmo, kako je v Suhi Krajini. Že teden dni se vršijo borbe na sektorju Dobropolje - Sv. Anton. Posadka v Sv. Antonu je že 7 dni oblogana od partizanskih ostrih strelcev in Italijani plačujejo že 100 Lir za skaf vode/no vemo ali jim bo prej zmanjkalo vode ali sapo/. Njihovo vojaško vodstvo jim stalno poskušaj pošlati okropitev. Partizani se doslej odbili 4 vlake pojačanja, med njimi celo en oklopni vlak. Ko vsa ta sredstva niso pomagala, so hrabri Italijani mislili, da bodo partizane ugnali s tanki. Uspelo jim je sicer vriniti 6 tankov do posadke Sv. Antona, toda njihov nastop proti partizanom je ostal brezuspešen. Tanki stojijo pred cerkvi, kakor za parado in oddajajo slavnostne salve, ki se jim partizani mučijo.

Razume se, da po teh uspehih partizanske sile skokoma rastejo in da je tudi borbenost naših hrabrih partizanov vse večja. Vse italijanske posadke so danes ogrožene in vsak dan izpostavljen partizanskim napadom. Kako silno so fašistično izgube, dve najbolje dejstvo, da je v majhni Ljubljanski Pokrajini padlo več Italijanov kakor na Vzhoni in Libijski fronti skupaj.

Poročila s vetrovnihi bojišč.

1. Ruska fronta: Dokler so hitlerjevske tolpe napadale navznotraj razkrojene evropske države, so bili njihovi pohodi prvi roparski napadi, ki so jim ob majhnih žrtvah prinašali volit plen. Tege ropanja pa je bilo konec, ko so fašistični banditi vsega sveta najleteli na hrabro in dobro oboroženo Rdečo armado. Fašistom primanjkuje vsega, kar je potrebno za nadaljevanje vojne, predvsem živeža, surovin, zasti pa bencina. Zato ni čudno, da si prizad vajo nemške armade čimprej se dotopati do petrolejskih vrelcev na Kavkazu. Vse spomlad so pripravljali ofenzivo proti Kavkazu. Toda Rdeča armada je armada delavcev in kmetov, ki ve za kaj se bori in pod čigavim vodstvom se bori.

Največja bitka v tej vojni.

Z namenom, da onemogoči roparski pohod, je začel maršal Timošenko pred 3 tedni ofenzivo proti nemški armadi, pripravljeni za pohod na Kavkaz. Ta Timošenkova ofenziva je imela poseben obrambni značaj. Bila je to doslej največja in najdaljša bitka v tej vojni. Končala se je s popolnim nemškim porazom čeprav govore Nemci o zmagi tako, da pravi rusko posebno poročilo: "Še par takih nemških "zmag" in fašisti bodo uničeni." Rusko vojno poročilo z dne 31. Vnavaja naslednje podatke o končnem izidu te bitke: Nemci so izgubili 90.000 vojakov, 540 tankov, 1.511 topov ter 200 letal. Tako izgledajo nemške zmage nad Rdečo armado.

Na ostalih bojiščih se vršijo neprestani letalski boji, v katerih pa ima popolno premoč rusko letalstvo. Tako so izgubili Nemci dne 29. maja 94 letal, Rusi pa le 25, pri Leningradu so izgubili Nemci 13 letal, Rusi nobenega, z napadi na nemška letališča pa so ruski letalci še 29 nemških letal.

2. Zapadna fronta: V noči od sobote 31. maja na nočeljo je Nemčija doživela največji letalski napad, kar jih pozna vojna zgodovina. 1.250 angleških bombarderjev je v tej noči napadlo Nemčijo, zlasti industrijski pokrajini Porenje in Porenje ter mesto Köln. Vsa 6 sekund so prihajali valovi letal ki so vrgli skupaj 6.000 ton bomb. Razdejanje je bilo strašno. Dim zažganil

tovarn in vojaških zaradb, se je dvignil 4.000n visoko. Toda Angleži pravijo, da je to še-le prvi obrok.

Notranja fronta.

Vsa Češka s Prago na čelu je prizorišče krvavih, borb češkega naroda proti hitlerjevskim zločincem. Nemški protektor Heidrich, ki je bil poslan na Češko z nalogo, da brezobzirno pobija češke borce in ki je dal postreliti na stotine Čehov, se je zgrudil na praških ulicah, začet od strelav čeških partizanov. Njegovo stanje je zelo resno. Strahovlada gestapovskih zločincev nad Čehi se je še povečala. Zaprli so nad 200 talcev, poleg tega pa so postrelili že 84 ljudi, med njimi 15 žena. Toda borba se nadaljuje. To sledi že iz dejstva, da še vedno niso mogli izslediti napadalcev, čeprav so Nemci razpisali nanje nagrado v znesku 20 milijonov čeških kron in čeprav so za rozili, da bodo iztrebili vso družino, pri kateri bi se našli sledovi za napadalce. - V Belgiji se čim dalje bolj širi sabotaža. Belgijski partizani so v preteklem tednu zažgali 3 železniških postaj, uničili 32 lokomotiv in par vlakov živil, ki so bila namenjena nemškim vojakom na ruski fronti. - V Albaniji so borci za neodvisnost svoje domovine napadli izdajalskega predsednika svoje vlade in ga težko ranili, vrgli so v zrak italijansko skladišče municije in benzina. V področju Tikare pa se vodijo med Italijani in partizani velike bitve. - V Dalaciji so partizani posebno aktivni. V Zadru so napadli sprevede fašistov in ob tej priliki ubili italijanskega prefekta, poveljnika kabinjerjev ter mnogo vojakov. Pomemben pa je ta napad tudi bolj, ker je - kot je znano - mesto Zadar pod italijansko oblastjo že od 1.1918.

DELO OSVOBODILNE FRONTA NA OSVOBJENEM OZEMLJU.

Na osvobojenem ozemlju prevzema oblast Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Vsa vprašanja, ki presegajo okvir narodne osvoboditve, se rešujejo na dosleden ljudski demokratičen način. Dokaz za demokratičnost Osvobodilne fronte so njeni prvi ukrepi, ki jih je izdala na osvobojenem ozemlju. Če smo Razglas odn. Odlok o postavitvi narodne oblasti na osvobojenem slovenskem ozemlju nareja, da morajo terenski odbori OF takoj, ko so dani pogoji, izvesti volitve za redne oblastne odbore, ki se imenujejo "Narodno-osvobodilni odbori". Pri teh volitvah more veliti ali biti izvoljena vsaka oseba brez razlike spola, ki je dovršila 18. leto in biva na področju pristojnega terenskega odbora.

Terenske odbore OF do volitev, odn. "Narodno-osvobodilne odbore" po volitvah po čisto mnogo, težke naloge. "Narodno-osvobodilni odbori" kot popolnoma upravičeni in pooblašteni zastopniki naroda prevzamejo takoj vse občinske premoženje. Z njim razpoložajo na svojem področju v korist prebivalcev in v korist osvobodilne borbe, ki je še vedno v toku. Zaradi tega je prvenstvo stvar novih oblastvenih odborov ta, da zberejo vse sile in vsa sredstva za uspešno nadaljevanje osvobodilne borbe. V tej zvezi pa ne moreno dovolj povzročiti nadaljnje srbije, ki izvira iz srbije za prebivalstvo osvobojenega ozemlja in za narodno vojsko. Brez vprašanje prehrane prebivalstva na vseni osvobojenem ozemlju, za zadostno in pravično razdeljeno prehrano, dalje za pomoč svojem partizanov, pogerolcem, bovincem in drugim črtnim fašističnega terorja. Vse osvobojeno ozemlje bo s temi in še drugimi ukrepi pristopilo k načrtnemu delu v korist skupnosti, bodisi da gre za poljedelstvo, gradbeni ali obrambni del. V smislu razlastitvenega odloka Izvršnega odbora OF in s sodelovanjem "Razlastitvenega odbora OF" naj "Narodno-osvobodilni odbori" začno z razdeljevanjem razlastitvene veleposestniške zemlje delovnemu slovenskemu prebivalstvu, posebno bajtarjem in delavcem, ki čole obdelovati zemljo.

Zdaj je samo še od posameznih odborov odvisno, s kakšnim uspehom se bodo lotili njenih nalog.